

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm|| Maii Et Ivnii

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10258 - 10263

XXI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77393)

DE HOSPITIO RECLUSO, EX GREGORII TVRONEN. HISTOR. FRANCORVM

Lib. 6. cap. 6. & 7.

Maij 21.

Vide ratã
abstinentiã
Hospitij.Longobar-
dorum in
Gallias ad-
uentus ab
eo prædici-
tur.

HOSPITIUM autem apud urbem Nicensem eo tempore Hospi-
tius reclusus magnæ abstinentiæ, qui constrictus catenis
ad purum corpus ferreis, indutus desuper cilicio, nihil aliud,
quàm purum panem fumebat cum paucis dactylis. In diebus autem
Quadragesimæ de radicibus herbarum Aegyptiarum, quibus Eremita
utuntur, exhibentibus sibi illas negociatoribus, alebatur. Et primum
quidem ius, in quo coctæ erant, hauriens, ipsas fumebat in posterum.
Magnas autem per eum Dominus virtutes dignatus est operari. Nam
quodam tempore, reuelante sibi Spiritu sancto, aduentum Longobardorum
in Gallias hoc modo prædixit: Venient, inquit, Longobardi in Gallias, &
deuastabunt ciuitates septem, eò quòd increuerit malitia Gallorũ
in conspectu Domini: quia nullus est intelligens, nullus est qui faciat
bonum, vt ira Dei placetur. Est enim omnis populus infidelis, per-
iurijs deditus, furtis obnoxius, in homicidijs promptus, à quibus nullus
iustitiæ fructus vllatenus gliscit. Non decimæ dantur, non pauper alitur,
non tegitur nudus, non peregrinus hospitio recipitur, aut cibo sufficiente
satiatur: ideo hæc plaga superueniet. Nunc autem dico vobis: congerite
omnem substantiam vestram intra murorum septa, ne à Longobardis
diripiatur, & vos ipsos firmissimis communitate in locis. Hæc eo loquente,
omnes obstupefacti, & valedicentes, cum magna admiratione ad propria
sunt regressi. Monachis quoque dixit: Abscedite & vos à loco, auferentes
vobiscum, quæ habetis. Ecce enim appropinquat genus, quod prædixi.
Dicentibus autem illis: Non relinquemus te, sanctissime Pater, ait: Nolite
timere pro me, futurum est enim, vt inferant mihi iniurias, sed non nocebunt
vsque ad mortem.

Discedentibus autem monachis, venit gens illa: & dum cuncta, quæ reperit, vastat,
peruenit ad locum, vbi sanctus Dei reclusus erat. At ille, per fenestram
turre ostendit se eis. Illi verò circumeuntes turrem, aditum, per quem
ingrederentur ad eum, inuenire non poterant. Tunc duo ascendentes,
deiecerunt tectum, & videntes eum cinctum catenis, indutumque
cilicio, dicunt: Hic malefactor est, & homicidium fecit: ideo in his
ligaminibus vinctus tenetur. Vocatoque interprete, sciscitatur ab eo,
quid mali fecerit, vt tali supplicio ardeatur? At ille fatetur se homicidam
esse, omnisque criminis reum. Tunc cum vnus extraxisset gladium,
vt caput eius tolleret, dextera eius in ipso istu suspensa diriguit,
nec eam ad se potuit reuocare. Itaque gladium laxans, terra deiecit.
Hæc videntes socij eius, clamorem in caelum dederunt, flagitantes à
sancto, vt quid agi oporteret, clementer insinuaret. Ipse igitur
imposito salutis signo, brachium sanitati restituit. Ille autem in
eodem loco conuersus, tonsurato capite, fidelissimus monachus
nunc habetur. Duo verò duces, qui sanctum audierunt, incolumes
patriæ redditi sunt. Qui verò contempserunt præceptum eius,
miserabiliter in ipsa prouincia sunt defuncti. Multi autem ex
ipsis, demonijs correpti, clamabant: Cur nos sancte & beatissime sic
crucias & incendis? Sed imposita ipsis manu, sanabat eos.

Signo Crucis sanatur
brachium.

Cap. 7.

Post hæc homo erat Andegauensis incola, qui per nimiam febrem loquelam
perdidit. Et cum febre conualuisset, surdus permanebat ac mutus. Igitur
Diaconus quidam ex prouincia illa Romam directus est, vt beatorum
Apostolorum pignora, vel reliquorum sanctorum, qui urbem illam
muniunt, exhiberet. Qui cum ad parentes infirmi illius
peruenisset, rogant vt eum sibi comitem itineris, sumere dignaretur,
confissi, quòd si beatissimorum Apostolorum adiret sepulchra,
protinus posset assequi medicinam. Euntibus autem illis, venerunt
ad locum, vbi sanctus Hospitius habitabat. Quo salutato ac
deosculato, causas itineris Diaconus pandit, ac proficisci
Romam indicat, seseque his, qui sancto viro de naucleris amici
essent, commendari deprecatur. Cumque ibi adhuc moraretur,
sensit vir beatus per spiritum, Domini adesse virtutem.
Et ait Diacono: Infirmum, qui comes tuus nunc est itineris,
rogo vt meis conspectibus representes. At ille nihil moratus,
velociter ad meritatum vadit, inuenitque infirmum
febrem plenum, qui per nutum aures suas dare tinnitum indicabat.
Elevatumque duxit

Oleo benedicto, inuocationeque diuini nominis.

duxit ad sanctum Dei. At ille apprehensa manu caesarie, attraxit caput illius in fenestram. Assumpto vero oleo benedictione sanctificato, tenens manu sinistra linguam eius, ori verticisq; capitis infudit, dicens: In nomine Domini mei Iesu Christi aperiantur aures tuae, referetq; os tuum virtus illa, quae quondam ab homine surdo & mutuo noxium eiecit demonium. Et haec dicens, interrogat nomen. Ille vero clara voce ait: Sic dicor. Cum haec vidisset Diaconus, ait: Gratias tibi immensas refero, Christe, qui talia per seruū tuum dignaris ostendere. Quarebam Petrum, & quarebam Paulum, Laurentiumque, vel reliquos, qui Romam proprio cruore illustrent: hic omnes reperit, hic cunctos inueni. Haec eo cum maximo fletu & admiratione dicente, vir Dei omni intentione vanā vitans gloriam, ait: Sile, file, dilectissime frater. Non haec ego facio, sed ille, qui mundum ex nihilo condidit, pro nobis hominem suscipiens, caecis visum, surdis auditum, mutis praestat eloquium, qui leprosis cutem pristinam, mortuis vitam, & omnibus in firmis affluentem medicinam indulget. Tunc Diaconus gaudens & valedicens, abscessit cum omnibus suis.

minis adhibita, surdū & mutum curat. Marc. 9.

Quibus discedentibus, homo quidam Dominicus (sic enim erat viro nomen) à natiuitate caecus, aduenit ad istius miraculi veritatem probandam. Qui dum in monasterio duobus aut tribus mensibus resideret, orationi ac ieiunijs vacans, tandem vocat eū ad se vir Dei, & ait: Vis recipere visum? Cui ille: Voluntas, inquit, mea erat ignota cognoscere. Nam quae sit lux, ignoro. Vnum tantum scio, quod ab hominibus collaudatur. Ego autem ab initio aetatis meae videre non merui. Tunc cum oleo benedicto super oculos eius Crucem sanctam faciens, ait: In nomine Iesu Christi Redemptoris nostri, aperiantur oculi tui. Et statim aperti sunt oculi eius, & erat admirans cernensque mirabilia Dei, quae in hoc mundo videbat. Dehinc mulier quadam, ut ipsa declamabat, tria habens demonia, ad eum adducta est. Quam cum tactu sacro benedixisset, atque ex oleo sancto Crucem fronti eius imposuisset, eiecit demonibus, purgata discessit. Sed & aliam puellam, à spiritu immundo vexatam, benedictione sanauit.

Oleo benedicto & Crucis signo viderique faciat.

Cum autem iam dies obitus eius appropinquaret, vocauit ad se Praepositum monasterij, dicens: Exhibe ferramentum, & irrumpe parietem, & mitte nuncios ad Episcopum ciuitatis, ut veniat ad me sepeliendum. Die enim tertio ab hoc egredior mundo, & vado in requiem destinatum, quam mihi Dominus repromisit. Haec eo dicente, misit Praepositus ad Episcopum ciuitatis Nicensis, qui ei haec nunciarent. Post haec Crescens quidam venit ad fenestram, & videns eum catenis vinctum, & vermibus plenum, ait: O domine mi, qualiter tam valida tormenta tolerare potes? Cui ipse ait: Confortat me ille, pro cuius nomine haec patior. Dico autem tibi, quia iam absoluo ab his vinculis, & vado in requiem meam. Adueniente autem die tertio, deposuit catenas, quibus vinctus erat, & prostravit se in orationem: & cum diutissime cum lachrymis orasset, collocans se super scamnum, extensis pedibus, eleuatisq; ad caelum manibus, gratias agens Deo, tradidit spiritum. Et statim omnes vermes illi, qui sanctos artus perforabant, euauerunt. Adueniens autem Austodius Episcopus, beatum corpus studiosissime sepulturae mandauit. Haec omnia ab eius ore cognoui, quem superius mutum & surdum ab eo sanatum exposui. Qui multa mihi & alia de eius virtutibus narrauit. Verum ea non recensui, quia audiui vitam eius à multis fuisse conscriptam.

Feliciter abit ad requiem sempiternam.

De eodem Hospitio, ex eiusdem Gregorij Turonensis libro de Gloria Confessorum, Cap. 97.

HVIT in regione Nicensi Hospitius, magnus Dei famulus, qui multis virtutibus praeditus, ab hoc mundo migravit. Cumque sepeliretur, quidam iuxta ipsum sepulchrum manum ponens, parum pulueris eleuauit: quod in linteo inuoluens rudi, secum tulit. Progressusq; postridie, nauem, quae Massiliam ire parabat, offendit in litore: sed hic Lirinense monasterium expetere cupiebat. Viri igitur, quorum erat nauis, Iudaica erant à stirpe progeniti. Qua existente causa, noluit vir indicare nauicleris, quae ferebat. Deniq; postquam progressi, contra Lirinense monasterium deuenerunt, nauis in medio pelagi restitit, flantibusq; ventis, nulla mouetur in parte. Stupentibus vero Iudaeis, quid hoc esset? homo ille veritatem aperuit, dicens: Reliquias beati Hospitij mecum habeo, & nunc Lirinum adire desidero: quod vobis indicare metui. Nunc autem scio, quia eius virtute retinetur nauis vestra, nec hinc moueri prorsus poterit, nisi consensum illuc praebatis, quod ego ire disposui.

Nota quid possint sanari.

Quod audientes viri, stupore permoti, mutatis velis, flante vento secundo, iam viro in insula Lirinensi deposito, quò voluerunt, liberè abierunt.

VITA S. GVIBERTI CONFESSORIS, FVNDATORIS AC PATRONI MONASTERII GEMBLA.

censis, edita à Sigeberto, eiusdem cœnobij monacho.

CAP. I.

Maij 22.
Patria S.
Guiberti.
Parentes.

1. Cor. 7.

Luc. 12.

Rom. 2.

Matth. 19.

INSIGNIS pater Guibertus in pago Germienfi feliciter natus, hominibus illius temporis ad exemplum creditur esse datus. Cuius auum Redingum, & auiam Gislam, Patrem quoq; Lietoldum & matrem Osburgam omnes, qui huius antiquitatis retinent notitiam, fatentur longam antiqua nobilitatis traxisse lineam. Porrò mater eius Osburga abutens Apostolica indulgentia, qua dicitur: Melius est nubere, quàm vri: post mortem prioris mariti Lietoldi, de quo susceperat dominum Guibertum & Remundem eius germanam, dum gaudens polygamia, secundi, tertij, & etiam quarti mariti non refutat copulam, ex multis maritis prolem genuit numerosam: Helluinum scilicet, Oilbaldum, Raginardum, Dodam, præter eos, quorum nomina obliterauit obliuio. Quorum longè lateq; pullulante profapia, se penè tota repleti & nobilitari gaudet Lotaringia. Siquidem ex profapia numerositate, accrescebat potestatis eminentia: ex possessionum multiplicitate, rerum affluebat opulencia: per quas cumulari & prouchi solet mundana nobilitatis potentia. Hoc tamen in seruo Dei nullus ducat satis prædicabile, cum secundum Dominicam vocem, non in abundantia cuiusquam vita eius est ex his, quæ possidet: & secundum Apostolum, non est personarum acceptio apud Deum. Sed hoc in eo nimis debet esse commendabile, quia cum veritas dicat, Facilius est Camelum per foramen acis transire, quàm diuitem in regnum cælorum intrare: hic tanquam gibbi farcina superexcrecente terrena nobilitatis & facultatis deposito tumore, hoc hominibus impossibile, per pronam animi voluntatem redegit ad possibile.

CAP. II.

Luc. 6.

1. Cor. 7.

Militia viciosa
in culpa
moribus

Hic ergo iustus plantatus, & fidei firmitate radice in domo Domini, iam inde à teneris annis flores virtutum emittere cœpit, in atrijs domus Dei nostri eminens vt palma altitudine nobilitatis, vtq; cedrus Libani, multiplicandus sua uolenti uertate sanctitatis. At postquam de floribus bonæ eius in dolis pulchritudo & sua uis odor pietatis se longè lateq; effudit, & tempore primi Henrici, gloriosi & victoriosi regis, in fructuum gemmas erupit, tandem circa tempus Otthonis primi, quasi oliua fructifera in domo Domini uertim maturefcere cœpit. Qualis autem per prima ætatis incrementa eius vita fuerit, non est discutiendum nobis. Nam superflue quaritur de arbore, qualis sit radix eius, quæ later humo obruta, cum ex solo sapore fructus, cognoscatur arboris natura. Veritatis etiã uoce dicitur: Vnaqueq; arbor ex fructu suo cognoscitur. Non enim de spinis colligunt ficus, neq; de rubo vindemiant uiam. Hæc ergo arbor in agro Domini plantata, nec spina, nec rubus fuit: de qua nulla punitionis asperitas, nulla amaritudinis acerbitas, processit: sed tanta dulcedo fructus effluxit, vt prouetus eius etiam nunc in Ecclesia Dei fructificet. Siquidem fratribus eius de carnalis posteritatis pronentibus cogitantibus, solus sanctæ memoriæ Guibertus spiritualis generationis hæredes suspirabat, benè monitus ab Apostolo: Qui sine uxore est, cogitat quæ Domini sunt, quomodo placeat Deo. Ideo de patrimonio suo non quasiuit carnalis copula sponfam dotare, sed matrem suam Ecclesiam unico affectu ditare: quæ sibi non fratres breui uicturos aleret, immò cælestis filiationis prolem nunquam morituram auerget, quam nec cum dolore pareret, nec cum dolore amitteret, sed quæ cum æterni iugudio filio Dei cohæreditaret. Militabat interim mundo specietenus, sed quantum patiebatur huius negocij usus, à militia uitij erat extraneus. Et, ne curram per singula uitiorum genera, à quibus Deo auxiliante desistit, aut per singula uirtutum officia, quibus diligenter institit: hoc in eo egregie præter cætera laudabile fuit, quod cum huius generis hominibus familiare sit, res alienas & maxime pauperum & ecclesiarum Dei in solenter rapere, hic profecto nesciuit aliena diripere uolenter, qui sua tam hilariter pauperibus & Ecclesijs Christi nouit distribuere.

CAP.